

Suenter la crisa è avant la crisa La segirezza da provediment ord vista dal commerziant d'atschal grischun

L'onn 2016 ha nossia fatschenta Weber AG pudì surpigliar l'Oscar Prevost AG che era a la tschertga d'ina successiun grischuna. Oz dumbra noss'interpresa 150 collavuraturas e collavuraturys ed è en il fratemps la suletta commerzianta d'atschal e da material da baje-giar che decida e reinvestescha per 100% qua en il Grischun. La crisa da corona è stada ina sfida per nus, ma la finala essan nus da la branscha da construcziun mitschads cun in egl blau cler. Jau sun dentant ma sbaglià malamain, cura che jau hai communitygà en il decurs da la planisaziun 2022 internamain che nus returnian per gronda part al «modus normal».

Contribuziun:
Oliver Hohl

Cun l'entschatta da la guerra en l'Ucraina avain nus immediat pudi metter ad acta noss plans per l'onn 2022. Malgrà che la Russia e l'Ucraina produce-schan mo var 4% da l'atschal mundial, èn ils effects sin il martgà europeic stads fitg gronds. Gia paucs dis suenter l'invasiun ha ina gronda part da noss furniturs retratg tut las offertas pendentes ed è per pressapauc in'emna strusch stada cuntanschibla u ha fatg mo indicaziuns da pretsch e da termins da furnizion nunliantas. Silsuenter han els communigà a nus entaifer singuls dis u per part paucas uras augments da pretschs che schizunt nossas collavuraturas e noss collavuraturas da blers onns n'avevan anc mai vis. Perquai essan nus stads sfurzads d'adattar il mars e l'avrigl sis giadas (!) il pretsch d'atschal che nus publitgain uschiglio ina giada il mais. La spirala da pretschs è anc vegnida accele-

rada tras la dumonda ch'è creschida enormamain d'in di a l'auter. Nus commerziants d'atschal avain emplenì noss magasins uschè bain sco pussaivel per anticipar las stretgas da furniziun temidas. En nossa gruppera da firmas èn var 27 % da la siveuta totala d'attribuir a l'armadira. Quella è damai in da noss posts da magasinaziun ils pli impurtants. Nus avain fittà a curta vista surfatschas da magasinar supplementaras, avain già da garantir la logistica per part davent dals furniturs e da finanziar a la svelta in import mesaun da set cifras per augmentar las capacitads da magasinar. Sco interresa pitschna mesauna essan nus disads d'agir empè da targlinar.

Foto: Weber AG, © Caroline Staeger

Flexibladad ed ina grondiusa squadra

Ma era nossa clientella ha reagì immediat sin la fiera dinamica ed ha bombardà cun empustaziuns noss lavoratori da storscher atschal ch'era anc en il ritmus da producziun d'enviern. Nus sentin anc oz ch'er ils inschigners ed ils impressaris èn vegnids sensibilisads durant quest temp per ina meglra coordinazion da las empustaziuns. Sin fundament da la gronda dumonda durant il manaschi d'enviern avain nus per curt temp stuì prolungar noss termins da furniziu. La capacitat en la producziun avain nus augmentà al maximum gia a partir dal mars, malgrà che nossa squadra en il lavoratori vegn cumplettada normalmain il pli baud la fin d'avrigl. Era qua avain nus stuì agir a moda flexibla e svelta. Grazia ad ina grondiusa squadra sut l'egida da noss manader da fatschenta a Tusaun, Stephan Meury, ans èsi reussi entaifer curt temp da dar dumogn a la laver supplementara. Durant questa fasa essan nus ans focussads bunamain dal tuttafatg sin la disponibladad da noss products e sin in

svelt augment da nossa capacitat productiva che nus avevan reduci l'enviern.

Ils magasins bain emplenids en il commerzi d'atschal, il provediment tempriv dals plazzals, ma era la nova confidenza en la segirezza da provediment han fatg ir enavos la dumonda talmain ch'il pretsch d'atschal era già la fin d'avust bunamain puspè sin il nivel sco avant la guerra.

Ma sco ditg: suenter la crisa è avant la crisa. Actualmain quinta nossa branscha che la tendenza pudess sa midar pli svelt che pensà en vista a las sfidas en il provediment cun electricitat e gas en l'Europa. E tut tenor quant fitg che nossas activitads energeticas main intensivas vegnan ad esser restrenschidas, essan nus confruntads l'entschatta da l'onn da construcziun 2023 puspè cun novas sfidas.

Foto: Weber AG, © Caroline Staeger

1

2

Foto 1: Weber AG, © Caroline Staeger
Foto 2: Oliver Hohl, © Caroline Staeger

Preparads per l'avegnir

La crisa ha confermà: sco interpresa da famiglia pitschna mesauna cun ragischs regiunalas essan nus bain preparads. Grazia a nossa squadra cumpetenta ed a nossas decisiuns nunbirocraticas pudain nus reagir svelt ed a moda flexibla en cas da mida das sin il martgà. Noss barat stretg, avert e fair cun la clientella ed ils furniturs fidaiveis dapi blers onns ans ha giò a dumagnar las sfidas. Il potenzial da meglieraziun realisain nus cun augmentar anc dapli nossas surfatschas da magasinlar, cun reducir la stagiunalitat dal personal ed engrondir il ravugl dals partenadis da producziun per far frunt ad ina dumonda creschenta a curta vista. Quai n'è betg gratuit, ma uschia essan nus preparads excellentamain era per la proxima crisa.

Oliver Hohl è cumpossessur da la Weber AG a Cuira e Schluuin e da l'Oscar Prevost AG a Tusaun, spezialisada sin l'industria principala da construcziun

La CIAP è en vigur dapi il 1. d'october 2022. Tge è sa midà per las offerentas ed ils offerents?

Dapi il 1. d'october 2022 valan en il Grischun novas reglas da gieu per las acquisiziuns dal maun public. Las finamiras principales dal dretg revedì è d'armonisar ils process d'acquisizion da la Confederaziun e dals chantuns sco era da crear ina nova cultura da surdada. Empè d'ina politica d'acquisiziuns dominada dal pretsch duain star en il center da las surdadas dal maun public aspects da qualitat, da persistenza e d'innovaziun.

Contribuziun:
Orlando Nigg e Marvin Fleisch, DIEM (Departament d'infrastructura, energia e mobilitad, Cuira)

Foto: Societad svizra dals impressaris constructurs

Cun la revisiun da la cunvegna da la WTO davart las acquisiziuns publicas (GPA 2012) ha il dretg d'acquisiziun survegnì ina nova orientazion sin plaun internaziunal. Sin plaun naziunal è quella vegnida realisada cun la nova Cunvegna interchontunala davart las acquisiziuns publicas resp. la Lescha federala davart las acquisiziuns publicas (LAP). En plirs chantuns (AG, AI, GR, SO, SZ, TG) è la CIAP già entrada en vigur en blers auters èn ins anc vi da la procedura d'adesiun.

Tge resta sco fin qua?

Malgrà las differentas midadas resta tuttina bler sco usità per las offerentas ed ils offerents. La procedura da surdada cun aertura, examinaziun, exclusiun e surdada, etc. na sa mida betg. Il circul dals incumbensaders suttamess a la nova lescha (Chantun, vischnancas, purtaders d'incumbensaders publicas, interpresas sectorialas cun dretgs spezialis sco la Viasier retica u la Repower, etc.) ed ils tips d'incumbensa (industria principala e secundara da construcziun, furniziuns e servetschs) restan medemamain sco fin qua. Incumbensaders betg suttamess al dretg da surdada d'enfin ussa n'en damai er en l'avegnir betg pertutgads dal nov dretg d'acquisiziun. Il medem vala per ils princips da procedura ed ils differents tips da procedura. Las acquisiziuns publicas vegnan fatgas er en l'avegnir a basa da proceduras directas, proceduras d'invit, proceduras selectivas u proceduras avertas. La suletta midada pertutga las furniziuns che pon da nov vegnir surdadas sin plaun naziunal a moda directa fin ad ina valur da CHF 150 000 (avant CHF 100 000).

Da la concurrenza da pretschs a la concurrenza da qualitat e persistenza

Ina da las finamiras principales da la revisiun, sper armonisar las proceduras d'acquisiziun da la Confederaziun e dals chantuns, è stà da promover la concurrenza da qualitat e da persistenza. Empè da giuditgar las offertas surtut tenor ils pretschs duai en l'avegnir vegnir resguardada l'offerta la pli «avantagiusa». Quai permetta als posts d'acquisiziun da dar dapli paisa a criteris da qualitat e da persistenza, ma era da metter il focus pli fitg sin l'innovaziun, la plausibladad, il consum da resursas u l'economia circulara. Ina pura concurrenza da pretschs è pussaivla mo per bains standardisads (car-

burants, etc.). Tenor la giurisdicziun actuala sto il pretsch d'incumbensas cun ina complexitat simpla fin mesauna vegnir valità cun almain 50%. Quai na vegn en il futur betg pli ad esser il cas. Il criteri dal pretsch n'è dentant betg mo fixà a la summa da la purschida. En futur pon e ston ins considerar ils custs totals dal ciclus vital che pon cumpigliar er ils custs externs (p.ex. custs ecologics). Ordai fer la cunvegna internaziunala èsi pussaivel d'applictar era criteris da surdada «esters», sco pazzas d'emprendissadi, pazzas da lavur per lavorantas e lavorants pli vegls u ina reintegraziun da persunas dischoccupadas da lunga durada. Quels pon dentant vegnir valitads cun max. 10 %.

La midada d'ina concurrenza dals pretschs ad ina concurrenza da la qualitat, ma surtut l'implementaziun da novs criteris da surdada per promover la persistenza e l'innovaziun vegnan a l'entschatta ad esser ina sfida per ils posts d'acquisiziun. Il svilup en questa direcziun n'è dentant betg da franar ed ils novs criteris vegnan baud u tard a vegnir applicgads per la gronda part dals cas.

La nova legislaziun procura cun differentas disposiziuns legalas ch'ils posts d'acquisiziun publica realisescian questa nova cultura da surdada resp. la midada da paradigma giavischada. Ultra da quai vegnan els impegnads pli fermamain dal legislatur da garantir las cundiziuns da participaziun (p.ex. resguardar las cundiziuns da lavur, las prescripcziuns davart la protecziun da l'ambient) e da guardar nà precisamain en cas d'offertas particularmain bassas. En connex cun sias acquisiziuns ha il maun public ultra da quai da prender mesiras adequatas per evitar cunvegnes da concurrenza nunlubidas, corrupziun e conflicts d'interess. In post d'annunzia extern serva da nov ad annunziar abus en il sectur da las acquisiziuns publicas.

Proceduras d'acquisiziun pli digitalas

Il nov dretg d'acquisiziun è pli flexibel e digital. Las proceduras pon (sche l'incumbensadra u l'incumbensader giavischia qual) era vegnir realisadas sin via electronica. Per quest intent vegn tranter auter sviluppada vinavant la plattaforma d'acquisiziuns electronica (simap.ch) che permetta bainbaud d'inoltrar in'offerta electronica che resguarda l'autenticitat, la confidenza e l'integritat da las offeratas. Tut las incumbensadras ed ils incumbensaders publics en Svizra vegnan a stuair publitgar en futur lur concurrenzas sin la plattaforma per acquisiziuns publicas, gestiunada cuminaivlamain da la Confederaziun e dals chantuns. Per l'acquisiziun da prestaziuns standardisadas stat ultra da quai a disposiziun il med da l'aucziun electronica che permetta a las offerentes ed als offerents d'offrir lur prestaziuns ad in pretsch pli aut u pli bass.

Manar in dialog en cas d'incumbensas cumplexas

In'ulteriura flexibilisazion porta la pussaivladad da manar in dialog en cas d'incumbensas cumplexas, servetschs intellectuals u acquisiziuns da prestaziuns innovativas. Il dialog n'è betg mo pussaivel en il rom da proceduras avertas u selectivas. El duai permetter in barat tranter spezialistas e specialists cun la finamira da concretisar l'object da prestaziun e d'eruir e determinar las soluziuns pussaivlas u las modas da proceder. Uschia pon insatisfar meglier als basegns da l'incumbensadra u da l'incumbensader e promover soluziuns innovativas. Il dialog na po dentant betg vegnir nizzeġià per negoziar ils pretschs da las offertas. Rundas per tractar las offertas restan vinavant scumandas. Tschertas adattaziuns dals pretschs sin fundament da modificaziuns da l'object da prestaziun èn tuttina pussaivlas.

Foto 1: Punt da Crestawald,
Erni AG, © Andrea Badrutt

Foto 2: Punt da Crestawald,
Erni AG, © Andrea Badrutt

Foto 3: Uffizi da guaud e
privels da la natura

Meglras schanzas per offerentas ed offerents innovatis

La nova pratica da las acquisiziuns publicas che focussescha sin aspects da qualidat e da persistenza e resguarda soluziuns innovativas accentuescha las fermezzas dal mastergn indigen. Sur tut las interpresas pitschnas e mesaunas, che dattan gronda paisa a la qualidat e la responsabilidad sociala ed ecologica, ma n'han fin ussa betg pudì tgnair pitg cun il squitsch da pretschs da las interpresas pli grondas, survegnan novas pussai-vladads grazia al dretg d'acquisiziun revedi. Cun flexibilisar quel ed introducir novs instruments sco il dialog davantan era soluziuns individualas adina pli impurtantas. Il focus sin soluziuns individualas ed innovativas porscha novas schanzas per interpresas giuvnas e progressivas che offran prestaziuns unicas e sa sprovan uschia da sa distinguere da la gronda massa. En il futur vegnan ad esser tschertgads adina dapli concepts cumplessivs en il senn d'ina economia circulara che resguardan era la demontascha resp. la restituziun, la reparablidad ed in'eventuala reutilisaziun.

Dapli impurtanza vegnan a survegnir era las energias regenerablas, la tscherna da materias primas e proceduras che resguardan l'ambient. Ultra da quai èsi oz ina necessitat da traer a niz consequentamain ils potenzials da spargnar resursas cun projectar e realisar l'object da construcziun, dentant senza negliger las pretensiuns da stabilitad e da segirezza.

Sistems da certificaziun davantan adina pli relevants

Cun sa focussar adina pli fitg sin aspects da persistenza davantan era labels e certificats pli impurtants, era sch'il princip dal tractament equal scumonda da premetter in tschert sistem da certificaziun en publicaziuns. Mintga offerta che ademple-scha las medemas pretensiuns sto vegnir admessa. Labels e certificats pon dentant vegnir duvrads sco punct da referiment. Lur criteris gidan a determinar las prestaziuns ed a cumpareglier las ofertas. Per las offerentas ed ils offerents poi damai esser attractiv da s'orientar tenor tals sistems da certificaziun e d'optimar las atgnas stentas en questa direcziun.

Facit

Cun promover la concurrenza da qualidat e sa focussar pli fitg sin criteris da persistenza pretendta il dretg revedi da las offerentas e dals offerents ch'els adatteschian lur purschidas e lur prestaziuns. Mo offrir in pretsch bass na tanscha betg pli. Las offerentas ed ils offerents ston preschentiar soluziuns cumplessivas che resguardan tut ils aspects d'ina acquisiziun. Ils posts d'acquisiziun da lur vart vegnan a stuair gidar da realisar la nova pratica cun applitgar criteris da surdada prudentes e garantir proceduras gistas. Per che la midada da paradigma pretendida da la politica e da la societad reussechia, ston tuttas duas varts contribuir lur part.

Post d'infurmaziun dal Chantun per dumondas davant las acquisiziuns publicas:
center da competenza per las acquisiziuns publicas
beschaffungswesen@diem.gr.ch u telefon 081 257 36 18.

Ulteriuras infurmaziuns davant il dretg d'acquisiziun sco era survistas, models, termins da scolaziun chatt'ins sin www.diem.gr.ch, rubrica Acquisiziuns.